

meer in helderen gloed; zinkt de energie van den wil meestal in; neemt de kracht der persoonlijkheid af; wordt het idealisme zwakker; komt er moeheid over het geestesleven, en hoe dieper de avond tot den doodsnacht daalt, hoe breder de schaduw, die het innerlijk licht schuift doet gaan achter donkere wolken.

Doch niet alleen het geestelijke, ook en vooral het lichamelijke verslapt.

Heel dat krachtige, gespierde lichaam ondergaat de werking der verderfenis, en de Prediker teekent die slooping van den aardse tabernakel eerst in het beeld van een huis. In den ouderdom beven, zoo zegt hij, de wachters des huizes, d.i. de krachtige hand verslapt en beeft. In die dagen krommen zich de sterke mannen of steunpilaren, die het dak schragen, want de voet verliest haar kracht en de beenen worden zwakker. In dien levensavond staan de maalsters stil, want de tanden worden minder en doen haar werk niet. Dan worden die door de vensters zien verduisterd, want het oog verdonkert en de blik verdoft. Dan sluiten zich de twee deuren naar de straat, want de lippen spreken niet gemakkelijk meer. Dan is er een nederig, zwak geluid der maling, want het eten vermindert. Dan staat de oude op op de stem van een vogeltje, want het minste geluid stoort zijn slaap. Dan worden de zangeressen neergebogen, want de klankvolle stem verliest haar helderheid en kracht. Dan vrees de grijsaard voor de hoogte, want zijn voeten verhinderen hem die te bestijgen. Dan zijn er allerlei verschrikkingen en hinderpalen op den weg, en ziet men tegen het reizen op. Dan bloeit de amandelboom in z'n weelde van sneeuw-witte bloesems, want de haren grijzen tot zilverwit. Dan vindt de jeugd van nu haar beeld in den sprinkhaan, die zichzelf een last is, omdat hij zich zoo moeilijk voortbeweegt. Dan vergaat de levenslust, en... eer nu die dagen komen, gedenk aan uw Schepper, o jongeling.

Waarom nu dit beeld der kwade dagen?

Niet alleen om ons in deze uitbeelding te doen opgaan, maar om de jeugd tot gedenken aan te sporen, eer die dagen komen, en dat wel om een tweevoudige reden. In de eerste plaats hierom, omdat gij jongeling, niet weet of gij in den kwaden dag wel aan God kunt gedenken. Zeker... er is ook licht ten tijde des avonds. Mozes was honderd en twintig jaar, en zijn oog was niet donker geworden, en zijn kracht niet vergaan. Kaleb, de zoon van Jefonno, was vijf en tachtig jaar, en hij kon spreken: „Ik ben nog heden zoo sterk gelijk als ik was ten dage toen Mozes mij uitzond; gelijk mijn kracht toen was, alzo is nu mijn kracht tot den oorlog, en om uit te gaan en om in te gaan“ (Jozua 12:11). Johannes schrijft in zijn ouderdom nog zijn brieven, maar dit zijn uitzonderingen, en gij, jonge van jaren, weet niet of gij straks met alles wat God u gaf, Hem wel kunt gedenken.

Dan kan het zoo gansch anders zijn.

Uw verstand, (en volgt de beelddraak van den Prediker), kan verdonkerd wezen, om aan Hem te gedenken.

Uw wil kan verslapt zijn, om Hem te dienen.

Uw hand kan krachteloos wezen, om voor Hem te werken.

Uw voet kan weigeren naar Zijn Huis te gaan.

Uw oog kan Zijn Woord wellicht niet meer lezen.

Uw oor kan Zijn prediking misschien niet meer hooren.

Uw stem kan Hem waarschijnlijk niet meer loven, en daarom: gedenk aan uw Schepper nu, in uw jonge dagen, nu gij het doen kunt. Nu hebt ge de gelegenheid. Nu geeft God u den tijd. Juist uw lente is er geschikt voor, want de lente is de tijd om te zaaien, en de morgen, om met frische kracht uw werk, ook uw geestelijk werk aan te vangen.

Hoe eerder ge God zoekt, des te beter.

Die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden.

Nog een tweede reden heeft de Prediker voor zijn vermaning.

Hij roept den jongeling ook toe in zijn jonge dagen aan God te gedenken, omdat de Heere hem juist wil in zijn jeugdige kracht en frisschen bloei. O zeker, de grijsaard, die in den avond des levens tot God komt, wordt niet uitgeworpen. Een stok-oude, die verzoening zoekt, vindt vergeving. Een oude van dagen, die nog de rest van zijn levenskracht God wil wijden, wordt niet afgewezen, maar op die uitzondering moogt gij, jongeren, niet zondigen. De Heere vraagt u in uw jonge jaren, want de eerstelingen moeten Hem gebracht.

Zoo was het in Israël.

Zoo moet het zijn in uw leven.

Het beste en schoonste van uw leven moet Hem gegeven, en op uw lente vol kracht en heerlijkheid heeft hij recht. Recht op uw frisschen geest en jeugdigen wil, eer de zon en het licht en de maan en de sterren verduisterd worden. Recht op uw krachtige hand en vlugge voet, eer de wachters beven en de sterke mannen zich krommen. Recht op uw tintelend oog en klankvolle stem, eer die door de vensters zien verdonkert en de zangeressen neergebogen worden. Recht op uw jonge energie en heilig idealisme, eer gij voor de hoogte vrees en er verschrikkingen zijn op den weg. Recht op uw geestdrift en sterke en

liefde, eer de kwade dagen komen, en uw lust is vergaan.

Beseft ge dat?

Gij wilt toch niet wachten tot ge oud geworden zijt?

Ge gevoelt toch, dat ge God met zulke een niststel smaadt, en uw eigen ziel schade berokkent? Want dan houdt ge het beste voor uzelf en voor uw hoos hart, en de kwade dagen en uw versleten leven bewaart ge voor Hem, en dat wil de Heere niet. Hij is een jaloeersch God. Hij neemt geen verbruikte kracht aan. Hij is niet tevreden met overgeschoten brokken. Hij is te hoog en te heilig om met levensresten genoeg te nemen, maar uw jeugd en vreugd moeten op Zijn altaar gelegd.

Het beste van uw leven.

De schoonste en heerlijkste tijd.

Eer de kwade dagen komen.

K. D.

KERKELIJK LEVEN.

Pastorale Reformatorische Wenschen.

De Vereeniging van Predikanten van de Gereformeerde Kerken in Nederland hield dezen zomer haar tiende jaarlijksche vergadering.

Wel bestaat deze vereeniging reeds elf jaar, maar in 1914, toen in het eind van Juli de wereldoorlog was uitgekend, ontstond er in Augustus en September zooveel verwarring, dat de reeds geheel voorbereide vergadering toen niet doorging.

Zoo was het dus dit jaar de Tiende Algemeene Vergadering.

Een tijdperk, nog wel niet zoo lang, maar toch groot genoeg om eens terug te zien en zich rekenschap te geven van ontvangen indrukken.

Het jaarlijks groeiend aantal deelnemers aan deze tweedaagsche vergaderingen geeft inderdaad wel gelegenheid om een indruk te ontvangen van wat er in onze predikantenwereld leeft.

De verslagen, die van de samenkomsten worden gegeven, zijn ook wel geschikt om den buitenstaander eenigermate een beeld te toonen van wat er leeft en zich beweegt in onzen kring. Maar wie er zelf al die jaren midden in zat, ziet en voelt toch meer.

Nu zullen we ons niet met kleinigheden bezighouden, noch met dingen, die den buitenkant raken.

Er zou b.v. wel iets te zeggen zijn over den toon, die er in zulke vergaderingen van predikanten heerscht; over het uitwendig aanzien der opgekomenen in kleding en gedraging. Voor fijne opmerkers is hier te typeeren.

Maar dat laten we rusten.

Er leven, en daarover wil ik zoo nu en dan wat schrijven, in den kring der Gereformeerde Predikanten reformatorische wenschen.

Ter geruststelling van wie al te conscientieus op de letterlijke beteekenis van de woorden reformatie en reformatorisch den nadruk legt, voeg ik er terstond bij, dat deze wenschen niet betreffen het kerkverband.

Reformatie beoogt, zooals het woord zelf aanduidt, verandering, vernieuwing van forma, van vorm.

Letterlijk vraagt dus een reformatorische wensch om wijziging in de forma van het leven, met name van het kerkelijk leven.

Nu, daaromtrent verkeer ik geen oogenblik in het onzekere.

Er zijn in den laatsten tijd eenige gevallen openbaar geworden van predikanten, die zich aan ons kerkelijke leven onttrokken en zich bij een andere kerk voegden.

Men heeft „van Gereformeerde zijde“ die overgangen den volke wel voorgesteld als symptomen van een verslappenden geest, die er onder de Gereformeerde Predikanten zou rondgaan.

Niets is echter minder waar.

Kerkrechtelijk is er onder onze collega's geen indifferentisme. We voelen wel leemten in onzen kerkvorm. Er zijn soms wel bezwaren, die we gaarne zouden zien opgeheven. Maar nooit ten koste van den presbyterialen kerkvorm. Ik meen te kunnen zeggen, dat door ons allen de Gereformeerde kerkregering als de relatief meest zuivere wordt beschouwd.

En dat er daarom in onzen kring liefde, warme liefde leeft voor de Gereformeerde kerken in Nederland.

Er zijn indertijd, het is nog niet zoo lang geleden, wel getallen genoemd van predikanten, die op het punt stonden om heen te gaan, ontevreden als ze waren met den gang van het Gereformeerde kerkelijke leven.

Welnu, laat ons eens met nadruk publiek uitspreken, dat er daar waar die predikanten bijeenkomen, niets van blijkt.

Men voelt er zich vrij om te zeggen, wat men op het hart heeft.

Veel vrijer dan in eenige andere vergadering.

En nu kunnen wij naar waarheid verklaren, dat zelfs nog nooit in die richting een woord ook maar is gehoord.

Alle wantrouwen is, hier geheel misplaatst en zedig, want er is nooit eenige aanleiding voor gegeven.

Integendeel, liefde voor onze kerken, begeerte om Gereformeerd te zijn en naar de Gereformeerde beginselen te arbeiden, is algemeen het kenmerk van wat we in deze tien jaren hebben gehoord. Men moet om 's Heeren wil en om de toekomst van ons volk er zich werkelijk in verblijden, dat een corps van honderden mannen met zooveel trouw en toewijding zich aan den arbeid in 's Heeren wijngaard wijden mag en wil.

Er zijn aan het ambt waarin wij geroepen werden betrekkelijk weinig uitwendige voorrechten verbonden. Als men zich in de politiek werpt en eenigszins de gave van het woord bezit, is men vrij spoedig lid van den Raad of van de Staten, misschien wel van de Tweede Kamer.

En als men „arbeiderfrentdlich“ zich in de sociale quaestie gaat bewegen, dan komt men al spoedig op den voorgrond.

Gezwegen dan nog van verschillende ambten en eereposten, die voor anderen als begeerlijk bezit zijn weggelegd.

Daar tegenover is ons werken meest voor anderen. Een predikant moet wel bijzonder zich in zelfverloochening oefenen en komt hoe meer hij daarin geoefend wordt het ideaal zijner bediening te nader.

Welnu, dan is het inderdaad een verheugend feit, dat onze kerken over heel de linie van ons vaderland gediend worden door mannen, die in trouw aan de Gereformeerde belijdenis zich geven en door Gods genade zich willen en blijven geven aan dezen arbeid van zelfverloochening.

Wij, predikanten, verkeeren daarbij bovendien in de eenigszins ongunstige positie, dat iedereen meent onzen arbeid te kunnen beoordeelen.

Wanneer gij als leek u een oordeel vormt en bekend maakt, b.v. over een bouwwerk, dan hoort ge al spoedig de tegenopmerking, dat gij er geen verstand van hebt en dus niet tot oordeelen bevoegd zijt.

Kom eens aan het werk van een kunstenaar, en ge wordt terstond vermaand om er uw onge-wijde handen van af te houden.

Maar met ons werk staat het heel anders. Daar heeft iedereen verstand van. En daarover mag een ieder oordeelen en met vrijmoedigheid zeggen, wat er aan ontbreekt.

En tot op zekere hoogte en mis in den goeden vorm geopenbaard, heeft deze critiek recht van bestaan.

Maar ze is niet altijd aangenaam en straelt het vleesch in den regel niet.

Toch doen onze predikanten over het algemeen met opgewektheid hun werk.

Nog eens, daarin mogen we ons verblijden en we kunnen er God voor danken.

Maar die mannen willen juist daarom zijn menschen van hun tijd. Zij willen Gods Woord brengen naar de behoeften en naar den nood van onze dagen.

En daarom hebben zij reformatorische wenschen.

J. G. K.

= Bede ondersteund.

Toen wij onderstaande „Dringende bede om hulp voor Deutsche studenten te Kampen“ ontvingen, dachten we onwillekeurig: zou prof. Hoekstra op zijn standpunt ook hierover niet het „niet billijk“ moeten uitspreken? Zou hij hier niet moeten adviseeren: laat een van deze twee studenten naar Amsterdam gaan?

Maar omdat wij ons op het standpunt der vrijheid stellen, hebben we er vollen vrede mee, dat beiden naar Kampen gingen.

Gaarne ondersteunen we dan ook de bede der Kamper hoogleraren.

L. S.

Moedelijke omstandigheden hebben in Duitschland ook de weinige Alt-Reformierte Kirchen in Oost-Friesland en de Graafschap Bentheim te doorworstelen. Prof. J. Jaeger te Emden, die zoo talrijke jaren met zogen jonge mannen opleidde tot den dienst des Woords, zag zich door hoogen ouderdom genoodzaakt, dezen arbeid neer te leggen. Een opvolger werd tot nu toe niet gevonden. Daarom deze kerken besloten, hare aanstaande dienaren des Woords de noodige Theologische opleiding in ons land te doen ontvangen. En alzo mochten de vorige week twee jeugdige broeders uit deze kerken, na admissie-examen, als studenten aan de Theologische School te Kampen worden ingeschreven.

Maar eene groote moeilijkheid vormt nu de lage Markenkoers, welke deze Gereformeerde Kerken verhindert, om zelfs maar voor een betekenend deel de kosten voor dit verblijf en deze studie alhier te dragen. Daarom vragen zij aan het College van Hoogleraren aan de Theologische School te Kampen, zijne hulp bij de overwinning van deze financiële moeilijkheid te verlenen.

En volgaarne zeide dit College zijne medewerking toe, vertrouwend, dat de Broeders en Zusters in ons land ook in dit geval bereidwillig hun steun zouden bieden.

En alzo komen ondergeteekenden thans tot U, Broeders en Zusters in onzen Heere en Heiland, met de bede, Uwe gaven voor de studiekosten van de Studenten dezer kerken aan de Theologische School alhier, ons medelijd te willen doen toekomen. We weten het, er wordt telkens weer gevraagd voor veleke belangen van Gods Koninkrijk. Maar in Zijne genade geeft de Heere, ondanks de omstandigheden zorgwekkend schijnen, steeds nog veel. En Hij blijft de Bron van allen zegen. Die